

5-SINF MATEMATIKA FANIDAN O'QUV DASTURI

Tartiblangan va o'qishga qulaylashtirilgan PDF

Eslatma: ushbu fayl Bilim va malakalarni baholash agentligi saytida joylashtirilgan 5-sinf matematika fanidan o'quv dasturi materiallari asosida o'qishga qulay shaklda tuzildi. Bu fayl rasmiy hujjatning skaner/nusxasi emas.

Asosiy maqsad

5-sinf o'quvchilarida matematik tushunchalarni izchil shakllantirish, hisoblash ko'nikmalarini mustahkamlash, masalalarni tahlil qilish va yechish, mantiqiy fikrlash hamda matematik bilimlarni kundalik hayotda qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirish.

Asosiy kutiladigan natijalar

№	O'quvchi egallashi kerak bo'lgan ko'nikma
1	Natural sonlar, nol va sonlar ustida arifmetik amallarni bajarish.
2	Amallar tartibiga rioya qilib sonli ifodalarni hisoblash.
3	Oddiy va o'nli kasrlar bilan amallar bajarish.
4	Ulush, kasr, foiz va nisbat mazmunini tushunish hamda amalda qo'llash.
5	Tenglama va sodda tengsizliklarni yechish.
6	Matnli masalani shartiga ko'ra matematik modelga keltirish va yechish.
7	Uzunlik, massa, vaqt, yuza, hajm kabi miqdorlar bilan ishlash.
8	Geometrik shakllarni tanish, o'lchash va sodda hisoblashlarni bajarish.
9	Jadval, diagramma va ma'lumotlardan foydalanish.
10	Mantiqiy xulosa chiqarish va yechimni asoslab berish.

MAVZULAR MAZMUNI

1. Natural sonlar va ular ustida amallar

1. Natural sonlar va nol. Sonlarning o'qilishi va yozilishi.
2. Sonlarni taqqoslash, tartiblash va sonlar o'qida tasvirlash.
3. O'nlik sanoq sistemasi va xona birliklari.
4. Qo'shish va ayirish. Amallarning xossalari.
5. Ko'paytirish va bo'lish. Amallar orasidagi bog'lanish.
6. Qoldikli bo'lish.
7. Sonli ifodalar va amallar tartibi.
8. Qavsli va qavssiz ifodalarni hisoblash.
9. Daraja tushunchasiga kirish va sodda darajalar.
10. Bo'linish alomatlar; juft va toq sonlar.
11. Tub va murakkab sonlar. Tub ko'paytuvchilarga ajratish.
12. Bo'luvchilar va karralilar. EKUB va EKUKning sodda qo'llanishlari.

2. Oddiy kasrlar

1. Kasr tushunchasi, surat va maxraj.
2. To'g'ri va noto'g'ri kasrlar. Aralash sonlar.
3. Kasrlarni taqqoslash.
4. Kasrlarni qo'shish va ayirish.
5. Aralash sonlar ustida amallar.
6. Kasrni natural songa ko'paytirish va bo'lish.
7. Kasr ko'rinishidagi miqdorlarni masalalarda qo'llash.

3. O'nli kasrlar

1. O'nli kasr tushunchasi va yozilishi.
2. O'nli kasrlarni taqqoslash.
3. O'nli kasrlarni qo'shish va ayirish.
4. O'nli kasrlarni natural songa ko'paytirish va bo'lish.
5. O'nli kasrlarni o'nli kasrga ko'paytirish va bo'lish.
6. Yaxlitlash va taqribiy qiymatlar.
7. O'nli kasrlarni amaliy masalalarda qo'llash.

4. Foiz, nisbat va proporsional bog'lanish

1. Foiz tushunchasi.
2. Sonning foizini topish.
3. Foiziga ko'ra sonni topish.
4. Nisbat va uning ma'nosi.
5. Sodda proporsional masalalar.
6. Chegirma, narx, ulush va kundalik hayotga oid masalalar.

5. Algebra elementlari

1. Harfiy ifodalar.
2. Ifodaning qiymatini topish.
3. Tenglik va tengsizliklar.
4. Bir noma'lumli sodda tenglamalar.
5. Tenglamalarni masalalar yechishda qo'llash.
6. Qonuniyat va ketma-ketliklarni aniqlash.

6. Miqdorlar va o'lchov birliklari

1. Uzunlik, massa, vaqt va pul birliklari.
2. O'lchov birliklari orasidagi bog'lanish.
3. Yuza va yuza birliklari.
4. To'g'ri to'rtburchak va kvadrat yuzasi.
5. Hajm va hajm birliklari.
6. Tezlik, vaqt va masofa orasidagi bog'lanish.
7. Amaliy o'lchash va hisoblash masalalari.

7. Geometriya elementlari

1. Nuqta, to'g'ri chiziq, kesma va nur.
2. Burchaklar va ularni o'lchash.
3. Parallel va perpendikulyar chiziqlar.
4. Uchburchaklar va ularning asosiy elementlari.
5. To'g'ri to'rtburchak, kvadrat va boshqa sodda ko'pburchaklar.
6. Aylana va doira. Radius va diametr.
7. Perimetr va yuza hisoblash.

8. Masalalar, mantiqiy topshiriqlar va ma'lumotlar

1. Bir va bir necha amalli matnli masalalar.
2. Harakatga doir masalalar.
3. Ish, miqdor va narxga doir masalalar.
4. Jadval va diagrammalarni o'qish.
5. Ma'lumotlarni taqqoslash va xulosa chiqarish.
6. Mantiqiy masalalar, qonuniyatlar va kombinatorik sodda topshiriqlar.
7. Takrorlash va umumlashtirish.

NAMUNAVIY CHORAKLAR BO'YICHA TAQSIMOT

Quyidagi taqsimot o'qituvchi uchun qulay rejalashtirish namunasi sifatida berildi. Aniq soat va mavzu ketma-ketligi maktabning tasdiqlangan ish rejasiga muvofiq belgilanadi.

Chorak	Asosiy yo'nalishlar	Tavsiya etiladigan ulush
I chorak	Natural sonlar, arifmetik amallar, ifodalar, bo'linish va masalalar	Taxminan 25%
II chorak	Kasrlar, aralash sonlar, kasrlar ustida amallar	Taxminan 25%
III chorak	O'nli kasrlar, foiz, nisbat, miqdorlar	Taxminan 25%
IV chorak	Algebra elementlari, geometriya, ma'lumotlar, mantiqiy masalalar va Uxunlash	Taxminan 25%

Nazorat va baholash yo'nalishlari

- Mavzu bo'yicha og'zaki va yozma savol-javoblar.
- Hisoblash mashqlari va mustaqil ishlar.
- Matnli va mantiqiy masalalar.
- Amaliy topshiriqlar va o'lchash ishlari.
- Chorak davomida o'zlashtirishni tekshirish va yakuniy umumlashtirish.

Foydalanilgan rasmiy manba

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Bilim va malakalarni baholash agentligi — "Matematika fanidan o'quv dasturi" sahifasi. Unda 5-sinf matematika fanidan o'quv dasturi uchun alohida hujjat berilgan.

Rasmiy sahifa: uzbmb.uz/page/matematika_dastur